

Warszawa, 01.06.2020 r.

Szanowny Pan Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

Szanowny Pan Mariusz Błaszczak

Minister Obrony Narodowej

Szanowny Pan Andrzej Adamczyk

Minister Infrastruktury

Szanowny Pan Marcin Horała

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury

Pełnomocnik Rządu ds. Centralnego Portu

Komunikacyjnego dla RP

Szanowna Pani Marlena Mała

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Szanowny Pan Piotr Samson

Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego

Szanowny Pan Janusz Janiszewski

p.o. Prezesa Polskiej Agencji Żeglugi

Powietrznej

**LIST OTWARTY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH
POLSKIEJ AGENCJI ŻEGLUGI POWIETRZNEJ**
w sprawie kryzysu w PAŻP

Związki Zawodowe Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej zwracają Państwa uwagę na trudną sytuację Agencji w ostatnim czasie. Kryzys związany z COVID-19 obnażył braki i mankamenty w zarządzaniu Agencją, zatrudniającą prawie 2000 wyspecjalizowanych pracowników, od których profesjonalizmu zależy bezpieczeństwo na polskim niebie i lotniskach.

Mianowicie:

1. Postawa p.o. Prezesa PAŻP, Janusza Janiszewskiego, oraz pozostałej kadry kierowniczej wysokiego szczebla doprowadziła do konfliktu ze wszystkimi Związkami Zawodowymi. Dodatkowo w dalszym ciągu nie wprowadzono rozwiązań ratunkowych dla Agencji. Związki zawodowe przedstawiły 3 konstruktywne, konkretne propozycje, pozwalające Agencji na zaoszczędzenie ok. 11 mln zł każdego miesiąca. Poprzez niezawarcie porozumienia przez p.o. Prezesa, PAŻP traci 11 mln zł miesięcznie. W obecnej sytuacji jest to zachowanie pozbawione jakiegokolwiek logiki. Pracodawca występuje np. o zgodę na kredyt, nie wyczerpując wszystkich dostępnych w Agencji możliwości, np. podpisanie porozumienia ze Związkami Zawodowymi.
2. W dniu 20 maja 2020 roku p.o. Prezesa opublikował Zarządzenie obniżające kwotę bazową, a tym samym wynagrodzenie zasadnicze dla wszystkich pracowników o 24%. Co istotne, Zarządzenie zaczyna działać od 2021 roku, nie ma więc wpływu na obecną sytuację finansową PAŻP - nie ratuje płynności firmy w krytycznym 2020 roku.

W naszej ocenie to Zarządzenie w połączeniu ze znaczącym spadkiem liczby operacji (które bezpośrednio wpływają na wynagrodzenia kontrolerów ruchu lotniczego) spowoduje obniżki wynagrodzeń u kontrolerów ruchu lotniczego od stycznia 2021 roku nawet o 50%. W konsekwencji np. kontrolerzy ruchu lotniczego będą zarabiać nawet 5589 zł netto (np. w Lublinie, Szczecinie, Bydgoszczy, a prawdopodobnie również w Gdańsku, Wrocławiu, Katowicach). Tak znaczące obniżenie wynagrodzeń wszystkich pracowników spowoduje zmniejszenie bazy kosztowej Agencji, co przekłada się na obniżenie stawek za świadczone usługi nawigacyjne, a dalej na zmniejszenie wpływów m.in. od zagranicznych przewoźników. Grozi to też odpływem świetnie wykształconych i doświadczonych pracowników, na których wykszolenie PAŻP wydała duże środki finansowe.

3. Pracodawca upiera się przy utrzymaniu kilkudziesięciomilionowego budżetu na nagrody uznaniowe i premie w latach 2020-2021, pomimo że rezygnacja z nich powinna być pierwszym krokiem w sytuacji kryzysowej.
4. Pracodawca zatrudnia nowych pracowników, co jest niezrozumiałe w kontekście wskazywanej przez Pracodawcę złej sytuacji finansowej. Od 1 do 18 kwietnia 2020 roku, gdy znana już była sytuacja epidemiologiczna, zarówno w Polsce jak i na świecie, i odwoływano loty, w PAŻP zatrudniono nowe osoby, o średnich zarobkach ponad 12 tysięcy zł.
Dodatkowo, Pracodawca równolegle procedował przetarg na zewnętrzne usługi prawne opiewający na prawie 1 milion złotych, choć PAŻP dysponuje własnym wieloosobowym działem prawnym. Przetarg ten wygrała Kancelaria Wojewódka i Wspólnicy sp.k., która zresztą jeszcze przed rozstrzygnięciem przetargu brała udział w negocjacjach ze stroną społeczną - a więc zapewne jest to kolejną umową z tą samą kancelarią.
5. P.o. Prezesa PAŻP razem z podległymi mu dyrektorami stosuje politykę zarządzania przez strach. Na porządku dziennym jest zastraszenie pracowników, co do ich przyszłości, wysokości zarobków czy potencjalnych zwolnień. Za pomocą dostępnych mu kanałów informacyjnych p.o. Prezesa oczernia Organizacje Związkowe, i przerzuca na nie winę za swoje nieprofesjonalne decyzje. To nie jest atmosfera pracy, jakiej oczekujemy od osoby, nagrodzonej tytułem Pracodawcy Godnego Zaufania.
6. Pracodawca deprecjonuje służbę pełnioną przez swoich pracowników, podając wybrane informacje co do liczby operacji lotniczych, tj. jedynie te, które wskazują na spadek ruchu. Ma to miejsce również w komunikatach zewnętrznych, chociażby na głównej stronie www.pansa.pl. Całkowicie na przykład pomijany jest ruch General Aviation czy ruch wojskowy, którego natężenie w części organów nie tylko nie spadło, a wręcz wzrosło w porównaniu z analogicznymi okresami w ubiegłych latach.
7. W wielu organach polskich służb ruchu lotniczego wprowadzono tryb pracy Single Person Operation, który powinien być wprowadzany jedynie w wyjątkowych sytuacjach. Do dzisiaj ani pracownicy ani Organizacje Związkowe nie uzyskały informacji czy poprzedzono to niezbędnymi analizami bezpieczeństwa, a jeśli tak, to jaki był ich wynik.

8. Obawy rodzi również procedowanie projektu zmiany ustawy o PAŻP w tak trudnym i wymagającym okresie. Zapisy tego dokumentu mogą rodzić niebezpieczeństwa zarówno dla ruchu lotniczego, jak i obronności kraju oraz Unii Europejskiej. Wydzielanie spółek celowych i nadanie praw nabywania akcji może skutkować wydawaniem pieniędzy otrzymanych od linii lotniczych za usługi nawigacyjne niezgodnie z ich przeznaczeniem. Warto podkreślić, że analogiczny projekt zmiany ustawy o PAŻP był procedowany w 2019 roku i został negatywnie zaopiniowany m.in. przez Centrum Analiz Strategicznych, które wskazywało że zmiana ustawy o PAŻP może mieć negatywny wpływ na nadzór nad Agencją ze strony Ministerstwa Obrony Narodowej.

W projekcie ustawy znajdują się zapisy zakazujące strajku kontrolerom ruchu lotniczego, informatorom służby informacji powietrznej czy personelowi technicznemu, co w oczywisty sposób ogranicza prawa obywatelskie oraz uprawnienia związków zawodowych.

W świetle powyższego zwracamy się do Państwa z prośbą o natychmiastową interwencję. Obawiamy się, że nietransparentne, niemające nic wspólnego z ratowaniem płynności PAŻP, ani z dialogiem społecznym działania p.o. Prezesa doprowadzą do niekorzystnych zmian w Agencji, ryzykownych z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa ruchu lotniczego. Dodatkowo postępująca praktycznie z dnia na dzień eskalacja konfliktu i wywoływanie nowych konfliktów może mieć bezpośredni negatywny wpływ na sytuację w Agencji w czekającym nas okresie przywracania ruchu lotniczego. Pracownicy oczekują spokoju i stabilności, jasnego przywództwa i współpracy opartej o dialog - a nie turbulencji. Niestety postawa p.o. Prezesa Janusza Janiszewskiego wskazuje, że obrał kolizyjny kurs z wszystkimi pracownikami.

Związek Zawodowy Pracowników Agencji Ruchu Lotniczego

Związek Zawodowy Pracowników Technicznych PAŻP

Związek Zawodowy Pracowników Służb Ruchu Lotniczego

Związek Zawodowy Pracowników Służb PAŻP

Związek Zawodowy Kontrolerów Ruchu Lotniczego

Związek Zawodowy Kontrolerów Lotniska Warszawa

Związek Zawodowy Pracowników Administracyjnych PAŻP

Organizacja Zakładowa nr 3237 NSZZ „Solidarność” w PAŻP

Ogólnopolski Związek Zawodowy Służb Ruchu Lotniczego

Związek Zawodowy Służby Informacji Powietrznej FIS

Podkarpacki Związek Zawodowy Kontrolerów Ruchu Lotniczego

Gdański Związek Zawodowy Pracowników Kontroli Ruchu Lotniczego

Związek Zawodowy Kontrola Wieżowa